

Виходить у Львові
щодня (крім неділя і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарненського ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жадане і за вло-
женням оплати поштової.

Реклямації
невязані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Предплата

у Львові в агенції
дневників пасаж Гаве-
мана ч. 9 і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Соїм краєвий.

Засідане соїму з дня 13 с. м. відбувало ся під проводом заступника Маршалка краєвого С. Екед. Впреосьв. Митрополита гр. Шептицького. Перед приступленем до порядку дневного відчитано петиції а відтак внесена: пос. Бялокурського в справі зміни закона о належитостях від переносу і пос. Шведа в справі підвищення кредитів на будову шкіл в краю та інтерпеляцію послів: Раппапорта, дра Левенштайна, дра Фрухтмана, дра Колішера і 50 інших послів до правительственного комісаря. Інтерпелянти згадавши про події в Росії і про погроми жидів тамже, звернули увагу на то, що там живе багато родин австрійських горожан, іменно же багато з Галичини, і запитували: що наміряє зробити правительство, щоби забезпечити успішно жити і майно горожан австрійської держави проживаючих в Росії?

Соїм ухвалив відсилати від сего дня всі насілаючі петиції до Виділу краєвого, позаяк комісія бюджетова закінчила вже свої роботи. Відтак відповідав правительственный комісар на всілякі інтерпеляції, а між іншими і на інтерпеляцію пос. дра Олесницького в спра-

ві товариств „Січій“. Пос. Олесницький поставив внесенне о отворене дискусії над відповіддю правительственного комісаря; внесенне однак упало, бо не було кому его підперти.

З порядку дневного слідувало мотивованне внесенне поставлених в суботу. Внесенне пос. о. Еффіновича в справі заповоги на дорожню для учителів пов. брідського передано комісії бюджетовій. — Внесенне п. Сколишевського в справі дат статистичних і студий що до засадження лісами гірських спадів передано комісії господарства краєвого. — Громаді Збаражі уділив Соїм концесії побирати оплату від напиктів спиритусових, пива і меду.

Пос. Мерунович реферував відтак звіт комісії сільної і поставив іменем тої комісії слідуючі внесення:

1) Соїм приймає до відомости звіт Виділу краєвого о продажі соли; — 2) поручає Виділові краєвому, щоби розпочав знову переговори з Правительством обнятя Виділом краєвим галицьких салін в заряд або посесию під умовами, котрі ані не уменшили би доходів скарбу державного з салін, ані не нарушали би монополію сільного; — 3) поручає ся Виділові краєвому, щоби старав ся о безпроводочне збільшенне експлоатації коцалень соли й потасових в Калуші і о заведене там продукції сконцентрованих солих потасових та уповажяє его до

переговорів о обняте калуських салін в посесию краю; — 4) звиває правительство: а) щоби конче управилило продукції соли в жунах західної Галичини в спосіб догідний для населеня; б) щоби старав ся о зниженне ціни соли або бодай о дальше обниженне ціни соли для худоби; в) щоби годівельникам худоби в сторапах, де єсть сировиця, улекшив о скілько можна побір сировиці.

Пос. Урбанський поставив дві резолюції: одну звиваючу правительство, щоби допильнувало відповідного виробу соли в галицьких салінах а другу жадаючу обниження цін соли до вареня і для худоби. — Пос. Стапінський поставив замість внесення 4 в) резолюцію, звиваючу правительство, щоби видавало сировицю безплатно в сторапах, де она добуває ся, і в такій скількості, яка она потрібна для худоби. В спеціальній дискусії ухвалено внесення комісії з поправками Урбанського, Стапінського і Сколишевського, котрий жадав, щоби правительство не оплачуєчи в місцях, де саліни, податків домово-чиншевих винагородило місточкам в якийсь инший спосіб їх страту. Крім того завізвано правительство, щоби в саліні в Косові завело вироб соли для худоби в Галичині.

Дальше ухвалено завізвати правительство, щоби як найскорше приступило до будови зе-

В американських містах промислових.

Після Е. Гессе-Вартегга — зладив К. Верби.

(Дальше).

Нинішнє велике місто Сент Паль то може ще більше чудо як Чикаго. Там, де стоїть Чикаго, мусіло зробити ся світове місто, бо до того суть тут всі умови природи і руху. Але Сент Паль лежить серед степів і лісів далекого північного сходу, над рікою Міссісіпі, котра в своїм горішнім бігу єсть лиш трудно сплавна і для того лиш мало причинила ся до розросту міста. Ціла плавба обмежає ся тепер лиш на два малі пароходи що тиждня, а мимо того зробило ся тут велике місто в не до увірення короткім часі, бо за кілька десятків літ! Я сам пізнав се місто в 1876 р., коли оно було ще малим деревляним місточком степовим, коли оно було таке як Ваймар (як Коломия в Галичині), а нині зробив ся з него Діссельдорф (місто більше як Львів). Чи то можливе де в Європі? До того той Сент Паль то зовсім не пересічне американське місто, не таке недокінчене, некрасне і нечисте як може Канзас Сіті або Люїсвіль і не таке закопчене та поцуре як Сінсіннаті. Сент Паль то одно із найкрасших, коли може таки не найкрасше місто північної Америки, а коли би я ще раз колись прийшов на світ, то вибрав би собі Сент Паль на свій осідок.

Хоч як неімовірай може здавати ся розріст тої найновішої столиці в Америці, то таки в дійстности се лиш одна половина будучого мілліонного міста. Кілька миль від Сент Паль настало дивним дивом рівночасно друге велике місто, котре перевиснило Ст. Паль і величиною і значінем і числом жителів, бо має нині чверть мілліона душ. То Міннеполіс (Minneapolis). В Ст. Паль стала ся початком міста мала церквця св. Гольтієра, а в Міннеполіс була причиною основана міста, як то вказує вже сама его назва — вода, бо мінне значить по індиянськи вода або водоспад. Ще чверть сотки літ тому назад, коли я був перший раз в сім місті, спадала там ріка Міссісіпі почерез скалу яких 12—15 метрів глибоко в долину а єї окружали скалисті береги, вкриті лісами та живописні малі острівці. Отець Геннепен, славний місіонар, відкрив той водоспад і назвав его в честь св. Антонія „водоспадом св. Антонія“. Нині той водоспад зовсім щез. В тім місці, де колись шуміла запінена вода водоспаду, тягне ся тепер виоперек ріки деревляна гребля. Множеством каналів спроваджують воду до міста і она там вислугує ся млинам та фабрикам а відтак спливає далеко понизше сухої деревляної греблі назад в глибоко положене русло ріки.

Сила того водоспаду викликала довкола міста Міннеполіс найбільші в Америці млини і тартаки а побіч них ще й множество всілякого иншого промислу. Сент Паль єсть кінцевою точкою плавби по ріці Міссісіпі, то столиця держави Міннесота і разом осередок товариського і духового життя; з Міннеполіс зро-

било ся промислове місто. Оба міста розросли ся незвичайно скоро, головно в напрямі одно до другого і своїми улицями та парками ніби подають собі руку а за який десяток літ оба міста, що вже тепер зросли ся ніби близнята, сплинуть ся таки в одно, що буде мати яких три чверти мілліона душ. А треба ще й то згадати, що ще нині живуть люди, котрі знали цілий той край, коли він був ще самотнім степом та вкритий пралісами, в котрих полювали Індіяни з племені Сюїків та Чієннів.

Початок і розвій Сент Пала і Міннеполіса належить до найінтересніших і найважливіших подій культурних наших часів. Хто слідив за тим розвитком, видить в нім воплощенне розвою цілого північного заходу Америки, котрий єсть ще дивніший як розвій прерій (степів) або Каліфорнії. Він читає ся мов би якась казка, не як західна казка із „Тисяч і одної ночі“, але як західна казка, котра місяцями відбула ся дійстно в „Тисяч і однім дні“. У нас в Європі уважають нинішні держави північного заходу Міннесоту, Вісконз, обі Дакоти, Монтану та Вашингтон за довершенне діло і числять ся з їх добутками, їх торговлею. Але як тоті держави повстали, о то ніхто не питає, бо то стало ся так скоро, що не було навіть часу слідити за їх розвитком, та й нема ще книжки, котра би то все описувала. А преці пора о тім подумати, бо північний захід, почавши від Сент Паль аж до побережа Тихого Океана, став ся своїми добутками дуже важний не лиш для нас в Європі, але навіть і для Західної Азії, для Хіни, Японії а навіть для Індії.

льницької Львів-Бережани-Підгайці, і закон дозволяючий репрезентаціям повітовим в Підгайцях, Бережанах і Перемишлянах обов'язати ся іменем тих повітів до покривання недоборів локальної залізничної Львів-Підгайці.

В залагодженню петиції виділу Ради повітової в Камінці Струмиловій в справі будови залізничної зі Львова через Камінку Струмилову до Стоянова поручено Видлови краєвому, що би перевів з правительством переговори в справі запомоги на будову тої залізничної локальної, скоро не будував би єї яко залізницю державну.

Ухвалено побільшити етат краєвого бюро залізничного о одну посаду інженіра II кл. і о 2 посади інженірів-ад'юнктів. Наконєць залагоджено ще звіт комісії господарства краєвого о заведеннях рілльничих, горальних і фільварку в Дублянах і на тім закінчено засіданє.

Вісти політичні.

Справа реформи виборчої в Австрії. — Подія в Росії. — Приготовленя до демонстрації фльоты против Туреччини.

В справі реформи виборчої замітна слідуєча вість, яку одержала „Politik“ з Берна. Кореспондент згаданої газети доносить іменно, що проводир моравської більшої посілости посол Скене поінформував єго, що Корона і правительство постановили вже рішучо завести загальне, рівне і безпосередне право виборче для палати послів, а взаглядно велика посілость ґрунтова вже помирилася зовсім зі скасованєм свого привілею в палаті послів. Але внаслідок такої зміни має і палата панів бути переобразована відповідно до духа часу. Число дотепе-

Осередком тої конкуренції, котра дає ся відчувати майже цілому світові, єсть дивним дивом як-раз молоде велике місто, котре так сказати би ледви виклювало ся з яйця, то місто північного заходу, Сент Паль. Положене день дороги від великих озер, не малює хоч би лиш трохи визначнійшої плавби на ріці, ані вугля, ані заліза, ані ніякої природної сили порушаючої наробило вже того Сент Паль європейській торгівлі зі східною Азією на багато мільонів шкоди. А до того ще тота шкода стає з кожним роком щораз більша.

Як то стало ся? Послухайте. В першій половині минушого століття був цілий північний захід, як вже сказано, майже зовсім незаний. То були сторони, де Індіяни полювали і звичайно робили короткий процес з тими немногими людьми, що мали відвагу туди заходити. Щоби тих Індіан хоч трохи держати в руках, побудовано кілька миль понизпе водоспаду сьв. Антонія, при устя ріки Міссиссипі до Міссиссипі військової станиці, форт Снеллінґ, котрий стоїть ще й нині і від часу свого основаня був десятками літ дуже важний для заселеня північного заходу. Многі кушні, що вели торгівлю з Індіями, та мисливі, звані тут трапперами, рознесли небаком чутку о урожайних землях північного заходу, а в слід за першим малим пароходцем „Вірґінія“, котрий в 1823 р. підплив на Міссиссипі з Сент Люїс аж до форту Снеллінґ, прийшли в сорокових роках многі інші з торговельниками і поселенцями, бо Міссиссипі творив тоті в тих пустих сторонах, де ще не було ніякої залізничної, одинокий шлях, по котрим відбував ся весь рух. Пароходна плавба так тоді оплачувалася, що капітани і підприємці доробили ся ніби лиш забавкою великих маєтків. Так н. пр. в 1849 р. один пароход, що коштував 20.000 доларів, заробив в тім однім році 44.000 доларів.

Тоді доходи з руху на північний захід звернули небаком увагу підприємців залізниць. В 1854 р. викінчено першу залізницю з Чикаґо на захід аж до Міссиссипі, а вздовж неї напли-

ршних ділчичних членів має бути збільшене, а дожиттєвними членами будуть іменовані і молодші діяльні люди. Відповленій палаті послів треба буде поставити відповідно скріплену палату панів.

В виду того не від річи буде пригадати теперішній склад палати панів, котрий єсть слідуєчий: 1) Повнолітні князі цісарського роду; — 2) голови тих шляхотських родів, що відзначають ся великими посіlostями ґрунтовими (ділчичні члени); — 3) архієпископи і єпископи з ранґом князів; — 4) покликані Короною дожиттєвним мужі, заслужені около держави, церкви, науки і штуки. Число всіх тих членів хитає ся межі 240 до 360 так, що можна прийняти пересічне число 250. Деякі німецькі газети предкладають отже, щоби при євентуальнім переобразованню палати панів заведено зміну на вгорєць япаньскої палати панів, де крім членів цісарського роду, членів шляхти та іменованих цісарем на ціле життя членів, знаходять ся ще й вибрані члени і затверджені цісарем на сім літ. В Австрії тими вибраними членами палати панів мали би бути очевидно Німці.

День перед заведенєм стану воєнного і знесеня конституції в царстві польським була депутация польських правників у ґр. Віттоґо і він сказав до неї: „Воєнний стан не може бути знесений з причини загального зворохобненя краю. Скажу Вам більше: буде розширений на ціле королівство. Щодень падають бомби, а представителів властей стріляють як куропатви. Я був завжди і єсьм прихильний для Поляків. Ті, що знають мене з моєї діяльності на полуднево-західних залізницях, можуть потвердити, що я не був ніколи упереджений до Поляків і жидів. Отже як я, так і правительство хочемо перевести і переведемо реформи у вашім краю, вказані царським маніфестом з уваглад-

вали поселенці і авантюристи зі входу до нових осередків руху, до Сент Паль та Сент Антоні, як називало ся тоді Міссиссипі. Головною їх ціллю звітам була богата долина над Червоною рікою (Red River), котра на Канадській стороні вливає ся до озера Вінніпег. Там завело було Гудзонське товариство зисковцю торговлю з Індіями. Сама торгівля кожками давала багато мільонів зиску, але над Вінніпегом не було ще доріг до торговельних міст і до пристаней в озерах. Щоби єю торгівлю взяти в свої руки, завела одна фірма в Сент Паль возову службу сухим путем від Міссиссипі аж до Рід Рівер, котра кінчила ся в торговельній станиці Фарґо. Звідеи ішов вже весь рух рікою аж до Вінніпегу, торгівля перенесла ся до Сент Паль і теєр побудовано з Чикаґо дві залізничні просто до сего міста, котрі в 1873 р. піяли в рух. Іншу залізницю побудовано з Сент Паль до Горішнього озера, а на єї кінці розвинуло ся місто Дюлот, (Duluth), котре ще в 1876 р. було малим містечком зі скромними деревляними хатами, а нині має оно вже 100.000 жителів. В слідуєчих роках побудовано ще більше залізниць, а нині єсть вже межі Сент Паль а Чикаґом сім залізниць, межі Сент Паль а Дюлот три, межі Сент Паль а Омаґа три!

Тим залізницям треба було багато пасажирів і набору, щоби они оплачували ся і приносили зиски підприємцям; отже підприємці старали ся о поселенців і взяли шукати за богатствами землі. Показало ся, що то сторони дуже урожайні і що там удає ся знаменита яра пшениця. Товариства залізничні зачали для того спроваджувати поселенців і нині в Міссиссипі та обох Дакотах живе 3 мільони людей, що займають ся головню рілльництвом.

(Дальше буде).

ненем язикових, реліґійних і місцевих загальних умовій. Правительство надаєть вам широкую самоуправу місцеву, однак без самостійности, до котрої не допустить, бо того не хоче нарід російський. Повтаряю і кладу вагу на то, що реформи будуть переведені, аж коли настане спокій в царстві польським. Дотеперішні змаганя реформи були скупі, а в справі шкільній — то признаю — поступили ми занадто оосторожно“.

На звернену увагу, що варшавско-віденська залізниця страйкує дальше, відповів ґр. Вітте з роздразненєм: „Ну, нехай страйкує! Нехай фабрики стоять, нехай люди виїзджають з краю! Правительство не зробить нічого під напором!“ — Один з членів депутации звернув увагу на люте поступованє властей і домагав ся слідства. Граф Вітте відповів: „Загальна зміна осіб в організації адміністраційній не може настати в одній хвили. Слідство, котрого домагаєте ся, потягнуло би ся пів року. Недаєте ся на своє положенє, але чи ліпше було би вам під иншим чужим правительством.“

Коли повірити вістям з Владивостока, які одержала берлинська газета „Lokal Anzeiger“, то ворохобня войска в сім містї прибрала великі розміри. Місто від неділі горіло через два дні. Вигоріли майже всі склепи і багато будянків державних та всі хінські буди. Пів міста стало румовищем і попелом. „Нов. Время“ потверджує вість о бунті моряків і артилеристів у Владивостоці і доносить, що в першім дні убито 300 людей.

О приготовленях до демонстрації фльоты против Туреччини довідєсь N. fr. Presse слідуєчих подробиць: Після найновійшої умови має міжнародна фльота зібрати ся в заливі Безіка недалеко від в'їзду до Дарданелів. — Верховним командантом фльоти має стати анґлійський віцеадмірал лорд Бересфорд. Всі кораблі мають сполучити ся разом дня 20 падолиста. З австрійської сторони возьмуть участь крім двох кружляків, ще й один авізовий торговельний.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 16 падолиста 1905.

— **Є. Е. н. Маршалок** краєвий ґр. Стан. Бадеві повернув до Львова.

— **Демонстрації молодіжи.** Кількасот слухачів політехіки і університету у Львові, до котрих прилучила ся молодіж ремісничая, хогіла передвечера вечером устроїти демонстрацію перед консулятом російським і німецьким. Демонстранти пробовали насамперед дістати ся перед російський консулят від обох кінців улици Копаєвської, однак сишняла їх поліція і они не дуже наспираючи уступили і пішли під консулят німецький при улици Мохнацького. Там вже перед тим инша часть демонстрантів старала ся зайти перед дім, де мешкає німецький консуля, від сторони цитаделі улицею Сушицького. Тут, на улици Сушицького, почала молодіж, котрої число значно збільшило ся, кидати на поліцію камінем і флашками. Тоді поліція кінна і піша добула шабель і розігнала демонстрантів; часть їх схоронивши ся на сусідній горбі, дала кілька стрілів до поліції, супротив чого з поміж кінних поліціянтів вистрілено три рази з револьверів. Четирох поліціянтів єсть раних, з тих один тяжко, а крім того кількох потерпіло лекші ушкодження. З демонстрантів, о скільки можна було дізнатись, єсть також четирох раних. Рани поліціянтів не походять від стрілів, так само і рани демонстрантів. Рівночасно коли то діяло ся в горі улици Мохнацького, пробовала инша часть академиків, що надійшла з долини улици Мохнацького, від університету, дістати ся також



5 корон і більше денного зарібку 5 корон.

Товариство машин трикотевих до роботи домашньої пошукує осіб так мужчин як і женщин до робіт трикотів на вашій машині. Проста і скоро робота домова через цілий рік. Наука приготівляюча непотрібна. Віддалене не має впливу. Роботи продаємо.

Товариство машин трикотевих до роботи домашньої
Т.О.С. Г. ВІТТІК і Сп. Прага, Петерепляц 7. I.—469.

Інсератн

приймає

Агенция

Дневників

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР”

стотаришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові,

Ринок ч. 10, дім „Просвіти”.

приймає **ВКЛАДКИ** до опроцентованя на 4% і оплачує за вкладчиків податок рентовий від процентів; для ошадження коштів посилки можна присилати гроші чеками Щаднийї почтової; вкладати може кождей, навіть і не члени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу навіть без виповідження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Дністер” своїм членам на 6%; сплату гіпотетних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотетки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Дністра”.

ЧЛЕНАМИ можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі”.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє межки членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив „Дністер” на церкви, бурен, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Тов. кредит. „Дністер” з днем 31-го грудня 1904:

Вкладки	1,783.673 К	Позички уділені	1,616.402 К
Уділи члельські	139.117 К	Цінні папери	123.627 К
Фонди резервності	26.576 К	Львожаци?	169.456 К
		На рахунку біжн.	81.968 К

Головна агенція Дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх Дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенція.